

Datum

2.12.2013

Dnr

2296/14/2013

Ikraftträdande och giltighetstid

1.1.2014 –tillsvidare

Upphäver

Jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut om bekämpning av Aujeszzkys sjukdom hos svin (8/VLA/1997)

Bemyndigande

20 § 3 mom., 22 § 3 mom., 23 § 4 mom., 24 § 4 mom. och 26 § 4 mom.,
33 § 3 mom., 34 § 2 mom., 38 § 2 mom. i lagen om djursjukdomar
(441/2013)
21 h § i läkemedelslagen (395/1987)

Motsvarande EU-rättsakter

Rådets direktiv 64/432/EEG (31964L0432), EGT nr L 121,
29.7.1964, s. 1977
Kommissionens beslut 2008/185/EG (32008D0185); EUT nr L 59,
4.3.2008, s. 19

**Jord- och skogsbruksministeriets förordning
om bekämpning av Aujeszzkys sjukdom**

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av lagen om djursjukdomar (441/2013) och 21 h § i läkemedelslagen (395/1987), sådan paragrafen lyder i lag 311/2009:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på bekämpning av Aujeszzkys sjukdom hos svin.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *svin* alla djur som hör till familjen Suidae, och
- 2) *sentinellgrisar* grisar som efter att åtgärder för att utrota en sjukdom har genomförts placeras på en tömd djurhållningsplats innan den egentliga djurproduktionen startas och

som man undersöker för att säkerställa att sjukdomen inte längre förekommer på djurhållningsplatsen.

2 kap.

Åtgärder vid misstanke om eller konstaterande av Aujeszzkys sjukdom på en djurhållningsplats

3 §

Beslut för att förhindra spridning av sjukdomen

Om Aujeszzkys sjukdom konstateras hos svin eller om en formell misstanke om djursjukdom föreligger, ska ett beslut enligt 23 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar fattas, genom vilket

- 1) det förbjuds att ta in svin till djurhållningsplatsen och föra bort sådana därifrån,
- 2) det åläggs att hålla djurhållningsplatsens svin i djurstallar eller på något annat ställe där de kan isoleras,
- 3) det åläggs att, utöver vad som annars föreskrivs om förteckning av svin, föra en förteckning gruppvis över alla svin som dött och insjuknat på djurhållningsplatsen,
- 4) det förbjuds att från djurhållningsplatsen föra bort sperma, äggceller, embryon och animaliska biprodukter från svin samt andra ämnen och redskap som eventuellt kan sprida TGE-smitta, med undantag av kadaver som förs för att bortskaffas,
- 5) det åläggs att se till att personlig skyddsutrustning och fordon rengörs och desinficeras på tillbörligt sätt och att vidta åtgärder för att förhindra smittspridning i anslutning till in- och utgångarna till djurstallarna och djurhållningsplatsen,
- 6) det förbjuds att djurhållningsplatsens personal besöker en annan djurhållningsplats för svin innan det gått minst två dygn efter det att de har lämnat djurhållningsplatsen och att djurhållningsplatsens fordon flyttas till en annan djurhållningsplats för svin innan det gått minst två dygn efter det att de har körts från djurhållningsplatsen,
- 7) det åläggs att förbjuda besök på djurhållningsplatsen av sådana personer som har för avsikt att besöka andra djurhållningsplatser för svin inom två dygn efter att de lämnat djurhållningsplatsen och att förbjuda att sådana fordon hämtas till djurhållningsplatsen som man har för avsikt att köra till en annan djurhållningsplats för svin inom två dygn efter att de har körts från djurhållningsplatsen, samt
- 8) det åläggs att hålla hundar kopplade, att hindra katter från att komma in i djurstallarna och att vidta behövliga åtgärder för att utrota skadedjur och insekter.

Skyldigheten som avses i 1 mom. punkt 7 gäller dock inte personer och fordon som kommer till djurhållningsplatsen för att utföra åtgärder som det bestäms om i 4 och 5 kap. i lagen om djursjukdomar.

4 §

Dispens från beslut

Dispens enligt 23 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar kan avse vilket som helst förbud eller vilken som helst åtgärd enligt 3 § 1 mom. 1–8 punkten.

Dispens får ändå inte ges för att föra bort svin från djurhållningsplatsen, om de inte transporteras direkt

- 1) för att avlivas och bortskaffas på ett sätt som inte medför risk för spridning av Aujeszzkys sjukdom, eller
- 2) för att slaktas på ett sätt som inte medför risk för spridning av Aujeszzkys sjukdom.

5 §

Åtgärder på djurhållningsplatser från eller till vilka sjukdomen kan ha spridits

I en utredning eller undersökning som avses i 22 § i lagen om djursjukdomar ska man bedöma om de fakta som kommit fram utgör en tillräcklig grund för en formell misstanke om djursjukdom på en sådan spårad djurhållningsplats från eller till vilken sjukdomen kan ha spridits. Om den djurhållningsplats där sjukdomen misstänks eller konstaterats förekomma är ett slakteri, finns det skäl att misstänka sjukdom åtminstone på den djurhållningsplats från vilken det smittade djuret har kommit. Vid en formell misstanke om djursjukdom tillämpas bestämmelserna i 3 och 4 §.

6 §

Beslut om utrotande av sjukdomen på en djurhållningsplats

Efter det att Aujeszzkys sjukdom har konstaterats ska det genom ett beslut enligt 26 § i lagen om djursjukdomar bestämmas att svinen på djurhållningsplatsen ska slaktas. Transporten och slakten ska genomföras på ett sätt som inte medför risk för spridning av Aujeszzkys sjukdom. Om djuren inte är av slaktstorlek eller om de av någon annan orsak inte kan slaktas, ska det bestämmas att djuren ska avlivas och kadavren bortskaffas på ett sätt som inte medför risk för spridning av Aujeszzkys sjukdom. Det ska bestämmas att alla könsceller och embryon, animaliska biprodukter och andra produkter samt ämnen och avfall som finns på djurhållningsplatsen och som sannolikt har kontaminerats med sjukdomen ska bortskaffas eller behandlas så att de sjukdomsalstrare som de eventuellt innehåller förstörs.

Det ska bestämmas att de byggnader där svinen har hållits, de fordon som använts för transport av svinen eller kadavren, de arbetsredskap och den utrustning som använts vid djurskötseln och all annan materiel och utrustning som sannolikt har blivit kontaminerad ska rengöras och desinficeras efter det att de åtgärder som avses i 1 mom. har vidtagits eller de djur och produkter som det har bestämts att ska bli föremål för åtgärder har transporterats bort. Om redskapen och anordningarna inte kan desinficeras ska det bestämmas att de ska bortskaffas.

Den tillsynsmyndighet som verkställer beslutet ska föra en detaljerad förteckning över egendom som har bortskaffats.

7 §

Djur som tas in på djurhållningsplatsen efter att åtgärderna för att utrota djursjukdomen är genomförda

Det ska genom ett beslut enligt 26 § i lagen om djursjukdomar ställas som villkor för att ta in nya svin till djurhållningsplatsen efter det att åtgärderna enligt 6 § är genomförda och

innan beslutet enligt 23 § i lagen om djursjukdomar har upphävts att djuren är sentinellgrisar som placeras i olika delar av djurhållningsplatsen på ett sätt som täcker hela djurhållningsplatsen och som undersöks med tanke på Aujeszzkys sjukdom tidigast 40 dygn efter att de har anlänt.

Om djurhållningsplatsen inte har utomhusutrymmen för svin kan det med avvikelse från 1 mom. ställas som villkor att djurhållningsplatsen fylls på en gång inom 20 dygn och att de nya grisarna undersöks med tanke på Aujeszzkys sjukdom tidigast 40 dygn efter att de sista grisarna har anlänt. Vidare ska ställas som villkor att inga andra nya svin tas in på djurhållningsplatsen innan undersökningsresultaten är klara.

8 §

Giltighetstiden för beslut som fattas i syfte att förhindra spridning av smittan

Ett beslut enligt 23 § i lagen om djursjukdomar kan upphävas delvis när åtgärderna för utrotande av sjukdomen har genomförts och de byggnader där svinen har hållits har varit tomma på djur tillräckligt lång tid så att de sjukdomsalstrare som orsakar TGE utrotats. Beslutet ska förbli i kraft till den del det genom beslutet förbjuds att föra bort svin, embryon och könsceller från svin från djurhållningsplatsen.

På dispens från ett beslut som förblivit i kraft tillämpas bestämmelserna i 4 §.

Ett beslut som avses i 1 mom. kan upphävas helt, när

- 1) undersökningar av nya svin som förts in på djurhållningsplatsen har utförts och resultaten har varit negativa, eller
- 2) djurhållningsplatsen har varit tom på svin i sex månader sedan förbudet att ta in nya svin upphörde att vara giltigt.

Förutom vad som bestäms i 1–3 mom. kan ett beslut enligt 23 § i lagen om djursjukdomar upphävas om en formell misstanke om djursjukdom har uteslutits.

3 kap.

Undantag för särskilda djurhållningsplatser

9 §

Undantag som gäller djurhållningsplatser som består av separata produktionsenheter

Om en djurhållningsplats består av två eller flera produktionsenheter kan Livsmedelssäkerhetsverket med avvikelse från 6 § besluta att svinen i sådana produktionsenheter där det inte förekommer TGE inte ska slaktas eller avlivas. I fråga om produktionsenheterna tillämpas då inte heller bestämmelserna i 6–8 §.

Tillämpningen av 1 mom. förutsätter att enheterna före förekomsten av sjukdomen på djurhållningsplatsen har uppfyllt och fortfarande uppfyller följande krav:

- 1) enheterna är funktionsmässigt och strukturellt helt fristående från enheter med smittade djur,
- 2) de svin som hålls i enheterna sköts av annan personal och med andra redskap och anordningar än de svin som hålls i produktionsenheter där det förekommer smitta, samt

- 3) personer som har tillträde till djurstallarna använder skyddsskador och skyddsskodon som inte används utanför djurstallarna.

10 §

Aujeszkys sjukdom i djurparker, försöksdjursanläggningar eller på andra särskilda ställen

Livsmedelssäkerhetsverket kan med avvikelse från 6 § besluta att svinen eller en del av svinen på en djurhållningsplats inte ska slaktas eller avlivas, om det att svinen hålls vid liv inte medför risk för spridning av Aujeszkys sjukdom utanför djurhållningsplatsen och om djurhållningsplatsen är en djurpark, en försöksdjursanläggning eller någon annan motsvarande djurhållningsplats där svin hålls för vetenskaplig forskning eller för bevarande av utrotningshotade eller sällsynta raser.

I den situation som nämns i 1 mom. ska dock 6 § iakttas i tillämpliga delar. Det ska genom ett beslut enligt 26 § i lagen om djursjukdomar bestämmas att svin som hålls vid liv på djurhållningsplatsen ska undersökas och journalföringen över dem kontrolleras, för att det ska kunna säkerställas att det inte finns någon risk för spridning av smittan utanför djurhållningsplatsen.

Om svinen eller en del av svinen på djurhållningsplatsen inte slaktas eller avlivas iakttas bestämmelserna i 24 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar med avseende på giltighetstiden för beslutet enligt 23 § i nämnda lag. Vid behov kan dessutom förbudena, begränsningarna och åtgärderna som gäller personer och fordon som rör sig eller flyttas till och från djurhållningsplatsen ändras med hänsyn till djurhållningsplatsens verksamhet och faran för spridning av sjukdomen.

Livsmedelssäkerhetsverket ska utan dröjsmål underrätta jord- och skogbruksministeriet om tillämpningen av 1 mom.

11 §

Aujeszkys sjukdom eller formell misstanke om djursjukdom på slakterier

Med avvikelse från 3 § behöver ett beslut enligt 23 § i lagen om djursjukdomar inte fattas om den djurhållningsplats där sjukdomen misstänks eller konstateras förekomma är ett slakteri.

4 kap.

Områdesvisa åtgärder

12 §

Inrättande av en restriktionszon

När Aujeszkys sjukdom har konstaterats hos svin på en djurhållningsplats, ska det med stöd av 33 § i lagen om djursjukdomar inrättas en restriktionszon på det område som omgärdar den plats där sjukdomen förekommer. Restriktionszonens gräns ska ligga på minst fem kilometers avstånd från den plats där sjukdomen förekommer så att de faktorer som avses i 33 § 2 mom. i lagen om djursjukdomar också beaktas när gränserna bestäms.

En restriktionszon inrättas dock inte om den djurhållningsplats som avses i 1 mom. är ett slakteri.

13 §

Inspektion av djurhållningsplatser inom en restriktionszon

Genom ett beslut enligt 34 § i lagen om djursjukdomar ska kommunalveterinären åläggas att inspektera djurhållningsplatser för svin inom restriktionsområdet och att ta nödvändiga uppföljningsprover av svinen.

14 §

Förbud mot förflyttning av svin samt könsceller från svin

Bortförande av svin och könsceller från svin från en djurhållningsplats inom en restriktionszon ska förbjudas genom ett beslut enligt 34 § i lagen om djursjukdomar, med undantag för transport av svin för direkt slakt. Det ska bestämmas att transport av svin till slakt samt slakt av svin ska genomföras på ett sätt som inte medför risk för spridning av Aujeszzkys sjukdom.

Dispens kan ges från förbudet i enlighet med 38 § 1 mom. i lagen om djursjukdomar.

15 §

Avveckling av en restriktionszon

En restriktionszon kan avvecklas när

- 1) de åtgärder som bestäms för utrotande av sjukdomen har genomförts på djurhållningsplatser inom zonen, och
- 2) det efter detta har genomförts övervakningsundersökningar med tanke på Aujeszzkys sjukdom på djurhållningsplatser för svin inom restriktionszonen, och resultaten av undersökningarna har varit negativa.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

16 §

Vaccinering

Det är i hela landet förbjudet att använda vaccin mot Aujeszzkys sjukdom på svin, om inte något annat föreskrivs om nödvaccineringar inom en restriktionszon med stöd av 40 § i lagen om djursjukdomar.

17 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2014.

Genom denna förordning upphävs jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut om bekämpning av Aujeszky's sjukdom hos svin (8/VLA/1997).

Helsingfors den 2 december 2013

Jord- och skogsbruksminister

Jari Koskinen

Konsultativ tjänsteman

Kajsa Hakulin